

men: 1°. een wetsontwerp, houdende nadere bepalingen omtrent de belasting op bier en azijn.

De strekking daarvan is de afschrijvings-som bij uitvoer van azijn naar buiten lands te regelen naar mate van het gehalte van waterrijk azijnzuur, door te bepalen dat die afschrijvings-som f 0,625 per hectoliter bedraagt, wanneer de azijn 30 gram waterrijk azijnzuur, per liter bevat. Deze herziening wordt noodig geoordeeld, omdat, doordien de handel meer en meer azijn van hoog gehalte vraagt, waarvoor veel meer grondstof noodig is, de aanslag thans veel hooger is, dan de afschrijvings-som, en wel in die mate dat het verschil kan geacht worden met een verbod van vervaardiging voor uitvoer gelijk te staan.

Met het oog op het tractaat met Frankrijk van 1865, moet aan de hogere afschrijving de voorwaarde worden verbonden, dat de invoer tot verbruik in een ander land dan Frankrijk afdoende worde bewezen.

Voorts wordt bij dit ontwerp eenige uitbreiding voorgesteld van dien vrijdom van belasting voor azijn of daaruit bereide vloeistoffen, benodigd voor fabrieken en trafieken.

2°. Een wetsontwerp tot goedkeuring der consulaire overeenkomst met Italië.

3°. Tot vaststelling van het fonds, voort-spruitende uit de kooprijzen van domeinen voor 1876.

— Bij de nederlandsche hoofdcommissie voor de wereldtentoonstelling te Philadelphia is een schrijven ontvangen van de heeren Jonckbloet en de Casembroot, leden dier hoofdcommissie, welke naar Philadelphia zijn gezonden tot regeling der verschillende aangelegenheden, die in betrekking staan tot de vertegenwoordiging van Nederland op de tentoonstelling. Uit dit schrijven blijkt, dat deze heeren uitnemend geslaagd zijn in het verkrijgen van de noodige plaatsruimte in de verschillende gebouwen, zoowel voor nijverheid als voor de kunst en den landbouw. Het gebouw, hetwelk voor de kunst was bestemd, is bij de vele aanvragen veel te klein bevonden; daarenboven is het veel te hoog van verdieping, om de schilderijen goed te doen uitkomen, zoodat men besloten heeft een annexe te bouwen, verdeeld in 26 van boven verlichte zalen; waarvan aan Nederland 2 zijn toegewezen. De heeren Jonckbloet en de Casembroot koesteren de overtuiging, dat de tentoonstelling, zoo zij beantwoord aan de zorg, die men in Amerika aanwendt om haar te doen slagen, alle vorige zal overtreffen. Men beschouwt de zaak aldaar als eene groote nationale aangelegenheid. De gebouwen zijn prachtig en in geheel de wereld is waarschijnlijk geene zoo schoone localiteit als Fairmount-Park te vinden.

De Nederlandsche hoofdcommissie heeft daarenboven een schrijven ontvangen van mevrouw E. D. Gillespie, presidente van de »women's centennial executive committee», waarin wordt medegedeeld, dat een afzonderlijk gebouw wordt opgericht voor vrouwenarbeid, en de Nederl. hoofdcommissie wordt uitgenoodigd de nederlandsche dames aan te sporen tot deelneming aan dien wedstrijd.

— Den 9 December werd te Leiden bevorderd tot doctor in de rechten de heer P. J. F. M. van der Does de Willebois, geboren te Roermond, met stellingen.

— Het Fransche weekblad *le Cultivateur* verzekert, dat tusschen de verschillende Europeesche Regeeringen onderhandelingen gevoerd worden, ten aanzien van het in gebruik stellen van internationale postzegels.

Niet alleen in het algemeen, maar ook in het bijzonder belang schijnt de maatregel zeer gewenscht: ook als internationaal be-

taalmiddel van kleine geldelijke bedragen zouden dergelijke postzegels van onbetwistbaar belang zijn. (Stoomp.)

— Den 7 Dec. jl. is de spoorweglijn Zevenbergen—Zwaluwe voor het publiek verkeer geopend.

— In het overzicht van de verslagen der in 1875 gehouden eind-examens van de hogere burgerscholen, medegedeeld in de *Staats-Courant* van 7 December jl. lezen wij in betrekking tot de Nederlandsche, Fransche, Duitsche en Engelsche talen en letterkunde het volgende:

Nederlandsche taal en letterkunde.

De opstellen van vele kandidaten waren weinig beteekenend. De commissie in de provincie Utrecht oordeelde den stijl der meesten kleurloos en den inhoud flauw. In Limburg was de armoede van gedachten achter overvloed van woorden verborgen. In Noordbrabant stuitte men telkens op herhaling van woorden en denkbeelden, ook de interpunctie was verre van juist. In Friesland had het examen het bewijs geleverd, dat jongelieden van 18 en 19 jaar nog geen recht begrip hebben van stijl. Het kwam der commissie voor, dat hun karakter daarvoor nog niet genoeg gevormd is. De kennis der spraakkunst bleek uit de opstellen in Gelderland en Limburg gebrekkig. In Zeeland waren zeer goede opstellen geleverd.

De kandidaten hadden over het algemeen wel het een en ander gelezen, maar velen

slechts oppervlakkig, niet genoeg in verband met de geschiedenis en weinig meer dan op de school. De geschiedenis der letterkunde was door de meesten voldoende bestudeerd, al leverde het examen in Overijssel ook het bewijs dat eenige kandidaten ten eenenmale onbekend waren met de coryphaeën der nieuwe literatuur.

De Fransche taal en letterkunde.

De uitslag van het examen in dit vak was over het algemeen verre van gunstig. Eenvoudige vragen over etymologie of syntaxis werden dikwerf of niet, of zeer gebrekkig beantwoord. In de opstellen werden zeer algemeen, grove taalfouten gevonden, en menigmaal niet bestaande woorden gebruikt. Gebrek aan vaardigheid om zich in die vreemde taal uitdrukken, werd bijkans overal opgemerkt. Een candidaat in Zeeland verklaarde zelfs, dat hij nooit Fransch gesproken had.

Het ergst was het in Limburg gesteld, waar de commissie berichtte, dat uitspraak, taalgebruik, kennis van taal en van letteren, bij de meeste kandidaten op een zeer laag peil stond, zoodat aan 10 van de 19 geëxamineerden een onvoldoend cijfer moest worden toegekend, terwijl 5 anderen slechts het cijfer 5 (even voldoende) konden bekomen.

De commissie in Friesland was over den uitslag van het daar gehouden examen tevreden. Ook in Zuid-Holland en Overijssel scheen de taalkennis iets grooter te wezen dan in de overige provinciën.

Over de weinige beledenheid der kandidaten werd vrij algemeen geklaagd.

De Duitsche taal en letterkunde.

»Alle examinatoren» zoo zegt de commissie in Overijssel, »hadden te klagen over de uiterst gebrekkige wijze, waarop verreweg de meeste kandidaten zich in de vreemde talen (dus ook in de Duitsche) wisten uit te drukken, over de verwaarloozing hierbij van de meest elementaire taalregels, die hun toch bij nader onderzoek zeer wel bekend bleken.» Werd in deze opmerking ook al door enkele commissiën in andere provinciën gedeeld, over het algemeen was de uitslag van het examen in de Duitsche taal- en letterkunde veel beter dan die in het voorgaande vak.

Door de commissie in Groningen werd het wenschelijk geacht, dat in 't vervolg, naast de onderwerpen voor opstellen, ook een Nederlandsch stuk ter vertaling in de vreemde taal wierd overgelegd. Het maken van opstellen alleen had, huns erachtens, de schaduwzijde getoond, dat, aangezien vele kandidaten zich slechts van zeer eenvoudige en kinderachtige zinnen bediend hadden, het bewijs van eenige meer dan oppervlakkige taalkennis niet was geleverd. De kennis van de geschiedenis en de voortbrengselen der letterkunde, kon in de meeste provinciën voldoende genoemd worden.

Engelsche taal en letterkunde.

Van de vreemde talen was de Engelsche door de meeste kandidaten het best beoefend. Wel waren de opstellen in Zuid- en Noord-Holland geleverd, door vele grove stijl- en taalfouten ontsierd, doch de taalkennis bleek meestal vrij voldoende, daar de gemaakte fouten bij het mondeling examen verbeterd konden worden. De kennis der letterkunde was over het algemeen bevredigend en behalve in Gelderland en Zeeland, schenen de kandidaten onderscheidene werken van klassieke Engelsche schrijvers niet zonder vrucht gelezen te hebben. Gebrek aan vaardigheid in het gebruik der taal werd echter niet zelden opgemerkt.

Maastricht, 3 Dec. Alhier circuleert een adres aan de Regeering, om te protesteeren tegen de voorgestelde tabaksbelasting.

— 4 Dec. De politie heeft gisteren zekeren V. in arrest genomen, die zijn vader met messteken had verwond.

— 5 Dec. Een vrouw, moeder van 5 kinderen, spoorwegwachtster tusschen hier en Lanaeken (Grand Central), is gister-avond, terwijl zij een hek wilde afsluiten, door een locomotief aangereden en dadelijk gedood.

's **Hertogenbosch**, 3 Dec. De schipbrug te Hedel is voor een gedeelte door het drijfijis in de Maas van de ankers losgerukt en uiteengedreven. De schade, daardoor veroorzaakt, is vrij belangrijk.

— 8 Dec. De aanzienlijke nadeelen, die in den loop van dit jaar door de rupsen aan de den-nenbosschen in het land van Cuyk werden toegebracht, hebben den commissaris des Konings er toe geleid, bij natuurkundigen inlichtingen in te winnen ten aanzien van de middelen, om die ramp te bestrijden.

De daarop ontvangen berichten van de heeren L. J. van der Harst, leeraar aan 's rijks veert-schulpschool te Utrecht, en doctör Lamers, directeur der rijks hogere burgerschool alhier, die verschillende nuttige wenken bevatten en waarin in de eerste plaats de vogels als verdelgers der insecten genoemd worden, zijn gedrukt en zullen zooveel mogelijk verspreid worden.

Door 's Konings commissaris is daarbij tevens aanbevolen het vroegtijdig in het voorjaar in de boomen hangen van vuren-, groenen- of den-nenhouten kastjes, waarin de insectenetende vogelen kunnen nestelen, ten einde op die wijze de voorttelling en het behoud der vogelen zooveel mogelijk te bevorderen.

Venray, den 7 Dec. 's Morgens circa zes ure ontwaarde men tegehucht Castenray onder deze gemeente brand in het dak der woning van Peter Johannes Thielippen, in eigendom

toebehoorende aan Hendrik Rambachs aldaar waardoor het huis, schuur en stal gedeeltelijk zijn vernield alsmede eenige granen, hooi en drie geiten; de schade wordt begroot op fl 450,00. Geene der verbrande goederen waren verzekerd. De oorzaak van dit onheil is onbekend.

Katwijk-aan-Zee. Met de haringvangst gaat het hier allerongelukkigst. De gewoed hebbende stormen deden de meeste bomschuiten met groote schade naar huis komen. Om een voorbeeld tot staving te noemen, hoe ongunstig het gesteld is, diene dat o. a. één firma tot nu toe 1500 ton pekelharing minder vangst ontving, d. i. ad f 20 per ton een schade van f 30,000, en zoo is het algemeen naar verhouding gesteld.